

NYCKELTALSINSTITUTETS BRANSCHRAPPORT 2019

**Hur attraktiva, jämställda och hälsosamma är
arbetsvillkoren i Sveriges kommuner?**

KOMMUNER

Författare: Anders Johrén, civilekonom och nyckeltalsexpert på Nyckeltalsinstitutet
©Nyckeltalsinstitutet AB.
Utgivningsdatum: november 2019

Nyckeltalsinstitutets vision är att hjälpa organisationer och ge dem rätt verktyg för att förstå sina medarbetares villkor. Genom kartläggning och systematiska mätningar i Nyckeltalsportalen® har vi möjlighet erbjuda en överblick över arbetsvillkor, jämställdhet och hälsa – över tid och i jämförelse med andra i branschen.

Nyckeltalsinstitutet genomför kartläggningar sedan 1996 och har således 23 års data om svenskt arbetsliv och utveckling i arbetsvillkor och arbetsmiljö. 2019 års databas uppgår till över 760 000 medarbetares arbetsvillkor, fördelat på ca 360 organisationer.

Våra engagerade medarbetare och erfarna experter brinner för att mäta, analysera och utbilda organisationer i hur de personalekonomiska nyckeltalen kan hjälpa HR. Alltid med syfte att ni som organisation ska få bättre förståelse för era villkor och påvisa hur de faktiskt påverkar organisationens framgång.

KOMMUNER

Sveriges kommuner har generellt många utmaningar när det gäller att vara attraktiva, jämställda och hälsosamma arbetsplatser. Detta jämfört med Sveriges arbetsliv i stort, där vi utgår från Nyckeltalsinstitutets databas som innehåller uppgifter från cirka 360 företag och organisationer, både privata och offentliga.

Några av kommunernas styrkor

Jämställda ledningsgrupper

De flesta av Sveriges kommuner har jämställda ledningsgrupper, minst 40 procent kvinnor och minst 40 procent män. Så ser det normalt inte ut i privata företag, de flesta privata företag har en överrepresentation av män, men däremot har många andra offentliga "branscher" uppnått jämställda ledningsgrupper.

Jämställda lönestrukturer

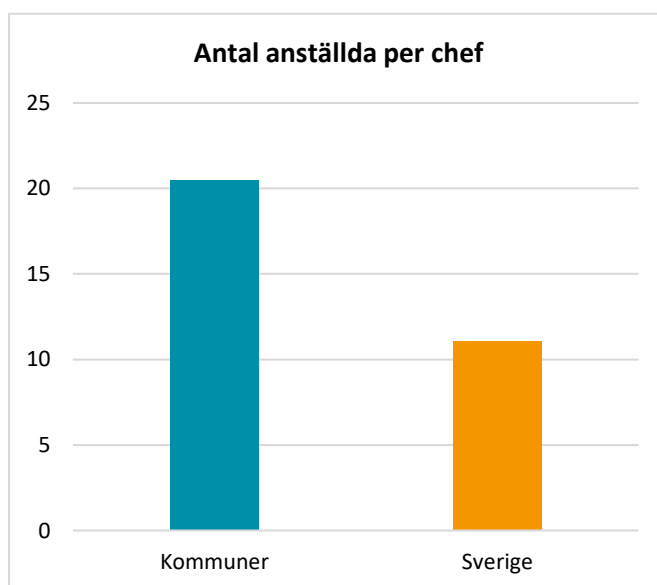
Kvinnor och män har, räknat som medianlön, ungefär samma lönenivåer i kommuner. Det är utfallet efter en långsiktig trend, där kvinnor tidigare hade klart lägre lönenivåer, som nu i stort sett har nått jämställdhet.

Några av kommunernas utmaningar

Stora arbetsgrupper

Kommuner har i genomsnitt nästan dubbelt så stora arbetsgrupper, över 20 antal anställda per chef, jämfört arbetsmarknaden i stort.

Nyckeltalsinstitutets databas påvisar en stark samvariation mellan storlek på arbetsgrupper och sjukfrånvaro, framför allt långtidssjukfrånvaro, och detta är förmodligen en delförklaring till att kommuner också har höga ohälsotal.

Hälsostatus

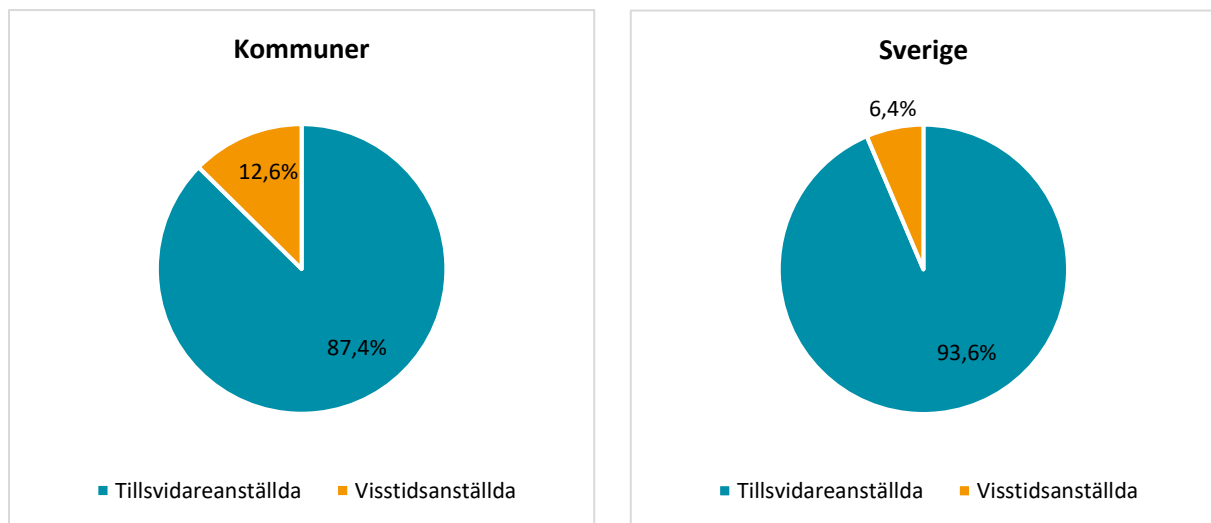
Kommuner har hög sjukfrånvaro, både kort och lång, låga frisktal och höga rehabinflöden (stor andel anställda som blir långtidssjukskrivna). Tyvärr tycks även trenden, utvecklingen över tid, för kommuner vara något negativ jämfört med många andra branscher där utvecklingen för frisktal och olika rehabiliteringsnyckeltal går åt rätt håll.

Kommuner har inte bara höga ohälsotal

De höga ohälsotalen är också ojämnt fördelade med mycket högre ohälsotal för kvinnor än vad de är för män. Återigen kan chefstäthet, eller storlek på arbetsgrupper, vara en delförklaring till att kvinnor till exempel har mycket högre långtidssjukfrånvaro än män. Kvinnodominerande arbeten i kommuner, som inom vård och omsorg, är normalt organiserade i mycket större arbetsgrupper än vad mansdominerande arbeten, som t.ex. inom tekniska förvaltningar. Detta kanske är kommunernas stora jämställdhetsfråga, att se över storleken på arbetsgrupper inom olika verksamhetsområden för att på så sätt också utjämna skillnader i ohälsotal.

Hög andel visstidsanställda

Kommuner har i genomsnitt dubbelt så hög andel visstidsanställda som övriga branscher. Dock är det en "jämställd nivå", d.v.s. kvinnor och män är visstidsanställda, och tillsvidareanställda, i ungefär samma omfattning.

Heltidstjänster

I Sveriges kommuner har kvinnor deltid i mycket större omfattning än vad män har. Denna skillnad i heltidstjänster ser vi inte i någon annan bransch, möjligen med undantag för landsting och detaljhandel.

Hur ser din organisations arbetsvillkor, jämställdhet och hälsa ut?

Nyckeltalsportalen® är för dig som:

- Vill arbeta datadrivet och strategiskt med HR
- Vill få siffror på om ni är en frisk, jämställd och attraktiv arbetsgivare
- Vill ha ständig tillgång till HR-KPI:er från bransch och Sverige
- Vill kvalitetssäkra och få en prislapp på HR-arbetet
- Vill förstå hur ni står er jämfört med branschen

Hur bra arbetsvillkor har din organisation? **Attraktiv Arbetsgivarindex AVI®** beskriver hur attraktiv din organisation är ur ett medarbetarperspektiv. Arbetsvillkoren utgör grunden i ert arbetsgivarerbjudande och du får tillgång till en jämförelse med bransch och med Sverige.

Attraktiv Arbetsgivarindex AVI®

Jämställdhetsindex JÄMIX®

Hur jämställda arbetsvillkor och arbetsmiljö råder i din organisation? **Jämställdhetsindex JÄMIX®** mäter skillnaderna i arbetsvillkor för kvinnor och män. Mät och få förståelse hur din organisation står sig jämfört med bransch och Sverige.

Hur mår medarbetarna i din organisation? **Hälsindex** kartlägger hälsan och arbetsmiljön i din organisation, jämfört med bransch och Sverige.

Hälsindex

Mer information om Nyckeltalsinstitutets erbjudanden och tjänster finns på www.nyckeltal.se
Telefon: 08-402 00 29 Mail: info@nyckeltal.se